

Pracovná skupina pre liehoviny, 6. apríla 2022

Zhrnutie správy zo zasadnutia

Predseda Gerald Erdrich (DE).

Okrúhly stôl o situácii na trhu, dopadoch pandémie a produkčných nákladoch

Sekretariát predstavil všeobecný prehľad aktuálnej situácie odvetvia liehovín v EÚ: počas prvých 10 mesiacov roku 2021 vzrástol vývoz liehovín a likérov z EÚ o 26 %. V súvislosti s vojnou na UA bolo prijaté nariadenie (EÚ) 2022/428 o obmedzujúcich opatreniach vzhľadom na činnosť Ruska na UA. Toto nariadenie obsahuje zoznam luxusného tovaru, ktoré je zakázané priamo či nepriamo predávať akejkoľvek fyzickej alebo právnickej osobe, subjektu alebo orgánu v Rusku, pokiaľ jeho hodnota presahuje 300 eur/ks. Tento zoznam zahŕňa aj vína (vrátane šumivých), pivo, destiláty a liehové nápoje.

Sekretariát ďalej referoval o raste produkčných nákladov vplyvom vysokých cien energií a ďalších surovín.

AT reprezentant informoval o značnom dopade pandémie na malých producentov vysokokvalitných liehovín, ktorí svoju produkciu predávali najmä do HORECA sektoru. Oproti tejto situácii nemá vojna na UA výrazný dopad.

HR reprezentantka uviedla, že UA nie je hlavnou cieľovou krajinou vývozu, problémom sú skôr vysoké ceny energií a nedostatok surovín z určitých oblastí.

DE reprezentant upozornil na nedostatok skla (na výrobu fliaš) v súvislosti s vysokými cenami energií. Aktuálne oneskorenie výroby predstavuje takmer 8 týždňov.

Európska zelená dohoda: stratégia F2F

Sekretariát referoval o 2 štúdiách dopadov stratégie F2F na rastlinnú a živočíšnu produkciu, ktorú vykonala univerzita vo Wageningene (NL) a ktorá bola podrobne predstavená na workshope 19. 1. 2022 a počas verejného vypočutia vo výbore AGRI dňa 25. 1. 2022. Štúdia posudzuje dopady 4 rôznych scenárov a zo záverov vyplýva, že ciele F2F povedú k poklesu produkcie v EÚ, zníženiu výnosov aj zníženiu kvality. Podľa štúdie by jeden zo scenárov v odvetví pestovania révy vínnej viedol k zníženiu výnosov v priemere o 21 %. Významné budú aj dopady na obchod – predpokladá sa pokles čistého vývozu o 82 %, nárast dovozov a rastúca závislosť EÚ na dovozoch.

Sekretariát ďalej referoval o celkovo 28 akciách, ktoré Komisia pripravuje v rámci stratégie F2F, z ktorých už 4 prebiehajú: pohotovostný plán na zaistenie dodávok potravín a potravinovej bezpečnosti v dobe kríz, odporúčania Komisie každému členskému štátu o cieľoch SPP, obnova udržateľných uhlíkových cyklov a kódex pre zodpovedné podnikateľské a marketingové postupy.

Propagačná politika EÚ a úloha liehovín

Komisia vykonáva revíziu propagačnej politiky, cieľom je väčšie zameranie sa na udržateľnosť potravinového systému, povzbudenie spotrebiteľov k výberu zdravých a ekologicky produkovaných potravín a zefektívnenie a harmonizácia procesu správy jednoduchých a zložitých programov. Komisia už v rámci revízneho procesu vyhlásila verejnú konzultáciu a usporiadala konferenciu pre zástupcov zúčastnených strán, ďalším krokom je zverejnenie legislatívneho návrhu. V procese je veľmi viditeľná iniciatíva F. Timmermansa, DG SANTE a mnohých neziskových organizácií, vyradiť

červené a spracované mäso a alkoholické nápoje z propagačnej politiky. Sekretariát preto odporúča zameriavať sa v kampaniach na alkoholické nápoje a ich príspevok k väčšej udržateľnosti, nie na prínosy v podobe zvýšenia spotreby. Sekretariát v januári rokoval s komisárom pre poľnohospodárstvo, ktorý prvýkrát potvrdil, že bude silne vystupovať proti vyradeniu akéhokoľvek produktu z propagačnej politiky (až na tabak).

Kritériá udržateľnosti v zemepisných označeniach (ZO)

Sekretariát informoval o nedávno zverejnenom legislatívnom návrhu systémov zemepisných označení (ZO) EÚ pre poľnohospodárske produkty a potraviny, vína a liehoviny, ktorý zahŕňa možnosť dobrovoľného začlenenia konceptu udržateľnosti produktov/produkcie do systému ZO, pričom Komisia by mala zverejniť delegovaný akt definujúci štandardy udržateľnosti a kritériá na uznanie súčasných štandardov udržateľnosti. Pozícia C-C je proti ďalšiemu zapájaniu úradu EUIPO a aj proti preneseniu právomocí na Komisiu v tom, aby v budúcnosti mohla stanoviť kritériá udržateľnosti – tie musia byť definované teraz.

V diskusii AT reprezentant poukázal na možné negatívne dôsledky revidovaného systému na malé pivovary.

Kódex EÚ pre zodpovedné podnikateľské a marketingové postupy

Sekretariát informoval o kódexe, prostredníctvom ktorého plánuje Komisia povzbudiť aktérov potravinárskeho dodávateľského reťazca, aby prispievali k väčšej udržateľnosti v súlade so stratégiou F2F. Účasť v kódexe je dobrovoľná, C-C sa rozhodli kódex spolupodpísať. Signatári budú musieť ročne podávať správu o dosiahnutí stanovených cieľov, pokrok bude ročne hodnotiť Komisia a platforma pre spoluprácu.

Smernica Rady (EÚ) 2020/1151 o harmonizácii štruktúry spotrebných daní z alkoholu a alkoholických nápojov

DG TAXUD vykonáva hodnotenie sadzieb a štruktúry spotrebnej dane z alkoholu a alkoholických nápojov, štúdia preskúma súčasné pravidlá EÚ pre spotrebné dane z alkoholu, dopady, súlad so súčasnými politickými cieľmi a prípadnou potrebou revízie. Za týmto účelom Komisia vykonáva ciele konzultácie so zúčastnenými stranami (vrátane C-C).

Diskusia o nealkoholických a nízkoalkoholických nápojoch

DG AGRI zadalo vypracovanie štúdie na preskúmanie trhu s nealkoholickými nápojmi a s nápojmi s nízkym obsahom alkoholu, aby bolo možné posúdiť rozsah ponuky, spôsob ich výroby a označovanie, očakávanie a chovanie spotrebiteľov s ohľadom na prípadnú potrebu harmonizácie právnych predpisov EÚ. Štúdia by mala byť dokončená na konci tohto roka, pričom C-C boli prizvané na konzultáciu tém trh a spotreba, výroba a marketing, trh s extrahovaným alkoholom, legislatíva a označovanie, obchod a vnútorný trh, obchodné označenie. Sekretariát vyzval členské organizácie na poskytovanie námetov.

Diskusia:

AT reprezentant uviedol, že v AT nie je možné uvádzať na trh produkty označené ako vodka, gin alebo whisky bez toho, aby obsahovali určitý obsah alkoholu. Spotrebitelia si obľúbili nealkoholický miešaný nápoj gin&tonic.

HR reprezentantka vyjadrila nesúhlas s označením nealkoholický nápoj, pokiaľ obsahuje čo i len minimálny podiel alkoholu. Odporučila chrániť všetky názvy všetkých kategórií liehovín.

Aktualizované informácie o európskom pláne boja proti rakovine

Sekretariát referoval o správe zvláštneho výboru Parlamentu pre boj proti rakovine (BECA), ktorú výbor schválil 9. 12. 2021. Správa okrem niekoľkých pozitívnych prvkov zahŕňa aj problematické časti, najmä v odseku 15b, v ktorom je uvedené, že 3 % onkologických ochorení je u žien spôsobených spotrebou alkoholu, že konzumácia alkoholu je rizikovým faktorom a že neexistuje žiadna bezpečná miera spotreby alkoholu. Ďalším problematickým prvkom je odsek 16a, v ktorom je okrem iného zmienená požiadavka, aby etiketa povinne obsahovala zdravotné varovanie a zoznam zložiek a výživových údajov, pričom by dodatočne malo byť zavedené aj digitálne označovanie. Odsek zároveň vyzýva aj na prieskum cenovej politiky v oblasti alkoholu, vrátane zváženia dane z alkoholických nápojov. Hlasovanie pléna Parlamentu o správe prebehlo 16. 2. 2022, prijatý text zahŕňa aj problematické odseky 15b a 16a.

Revízia nariadenia 1169/2011 o poskytovaní informácií o alkoholických nápojoch spotrebiteľom

Nariadenie (EÚ) č. 1169/2011 o poskytovaní informácií o potravinách spotrebiteľom stanovuje povinnosť poskytnúť informácie o zozname zložiek a nutričné údaje. Alkoholické nápoje, ktorých skutočný obsah alkoholu presahuje 1,2 % objemových jednotiek, sú z povinnosti vyňaté. Komisia v rámci revízie navrhuje 3 možnosti: 0 - zachovať súčasnú výnimku, 1 - revidovať pravidlá pre všetky alkoholické nápoje s cieľom zrušiť výnimku a povoliť niektoré údaje mimo etikety alebo 2 - revidovať pravidlá pre všetky alkoholické nápoje s cieľom zrušiť výnimku a žiadať všetky údaje na etikete. C-C by uprednostnili variant podobný možnosti 1 (navrhuje poskytovať časť informácií mimo etikety prostredníctvom QR kódu), v tomto zmysle bola pripravená odpoveď do verejnej konzultácie. Zároveň požadujú dlhšie prechodné obdobie a vylúčenie vína z oblasti pôsobnosti nariadenia 1169/2011. Legislatívny návrh revidovaného nariadenia by Komisia mala preložiť na konci tohto roka.

Revízia smernice o obaloch a obalových odpadoch: dôsledky pre odvetvie liehovín

Komisia oznámila revíziu na jeseň 2020, v júni zverejnila počiatočné posúdenie dopadov a v júni 2022 by mal byť zverejnený legislatívny návrh. Revidovaný návrh môže zahŕňať povinné ciele týkajúce sa recyklovateľnosti a opätovného použitia obalov a harmonizáciu systémov zberu odpadov a systému vratných záloh.